

Broj:

Podgorica, 05.07.2021. godine

Savjet Agencije za zaštitu konkurencije na osnovu čl. 20f st 1 t.8 Zakona o zaštiti konkurencije („Sl. list Crne Gore”, br. 44/12 i 13/18), člana 10 stav 2 Zakona o kontroli državne pomoći („Sl. list Crne Gore”, br. 12/18) u postupku davanja mišljenja po zahtjevu Ministarstva ekonomskog razvoja, a na osnovu Prijedloga mišljenja V.D. direktora Agencije za zaštitu konkurencije, na sjednici održanoj 05.07.2021. godine d o n o s i

MIŠLJENJE

Državna pomoć u industriji čelika dodjeljuje se saglasno Protokolu 5 Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane i Republike Crne Gore, s druge strane.

Obrazloženje

Dana 02.07.2021. godine, Ministarstvo ekonomskog razvoja obratilo se Agenciji za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: „**Agencija**“) zahtjevom br. 002-323/21-4534/5 od 01.07.2021. godine (zaveden u Agenciji pod br. 05-430/21-600/1 od 02.07.2021. godine) za davanje mišljenja koje mjere državne pomoći su dozvoljene u sektoru čelika.

U naprijed navedenom dopisu navodi se da se Društvo sa ograničenom odgovornošću TOSCELIK ALLOYED ENGINEERING STEEL NIKŠIĆ d.o.o. Nikšić, obratilo ovom ministarstvu u cilju dobijanja podrške od Vlade Crne Gore.

Navedenim dopisom Ministarstva ekonomskog razvoja je zatraženo da Agencija sagleda predmetne zahtjeve iz ugla eventualne dodjele državne pomoći, te da obavijesti Ministarstvo ekonomskog razvoja da li i u kom obimu je moguće da Vlada Crne Gore dodijeli pomoć navedenom društvu. Takođe, Ministarstvo ekonomskog razvoja je zatražilo da Agencija ukaže na uslove koje bi predmetno društvo moralo da ispuni kao preduslov za dodjelu bilo kojeg vida državne pomoći, kao i koja bi procedura bila za dodjelu iste.

Saglasno članu 19 Zakona o zaštiti konkurencije („Sl. list CG“, br. 44/12 i 13/18), taksativno su propisane nadležnosti Agencije. Naime, u odnosu na kontrolu državne

pomoći, pored ostalog, Agencija je nadležna da vrši kontrolu usklađenosti državne pomoći sa zakonom kojim se uređuje državna pomoć (prethodna kontrola), vrši kontrolu usklađenosti dodjele i korišćenja dodijeljene državne pomoći sa zakonom kojim se uređuje državna pomoć (naknadna kontrola), kao i da daje mišljenja na zahtjev organa državne uprave, nadležnog organa lokalne samouprave i pravnog lica koje upravlja i raspolaže sredstvima iz javnih prihoda i državnom imovinom u skladu sa zakonom u pripremi propisa i drugih akata kojima se uređuju pitanja u vezi sa dodjelom državne pomoći, kao i u postupku njihovog donošenja.

U vezi sa naprijed navedenim, Agencija može da postupi (da mišljenje da li mjera predstavlja državnu pomoć ili donese rješenje o usklađenosti državne pomoći), samo u postupku propisanim čl. 10 i 11 Zakona o kontroli državne pomoći („Sl. list CG“, br. 12/18), koji je neophdno dostaviti na razmatanje sa svom potrebnom dokumentacijom. Prijava državne pomoći podnosi se u skladu sa Pravilnikom o načinu podnošenja prijave i obrascu prijave za državnu pomoć („Sl. list CG“, br. 42/20 i 130/20).

U vezi sa dostavljenim dopisom, Agencija upućuje na **Protokol 5** Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane i Republike Crne Gore, s druge strane, a koji se odnosi na državnu pomoć u sektoru čelika. Protokolom 5 utvrđuju se pravila o državnoj pomoći u industriji čelika. Ovim Protokolom utvrđuju se pravila koja se primjenjuju u slučaju da se pomoć za prestrukturiranje dodjeljuje industriji čelika. Njime bi se naglasio poseban karakter takve pomoći, kao i činjenica da bi pomoć bila vremenski ograničena i povezana sa smanjenjem kapaciteta u okviru programa izvodljivosti.

Dalje, Agencija ukazuje na specifična izuzeća u sektoru čelika:

- nema pomoći za spašavanje i restrukturiranje (preduzeća u poteškoćama);
- nema regionalne pomoći (ulaganja u region u nepovolnom položaju);
- nema pomoći za zatvaranje (generalno odnosi se za sve sektore sa izuzetkoma nekonkurentnog uglja).

Međutim, moguće su sljedeće pomoći i to:

- pomoć za istraživanje i razvoj;
- ekološka pomoć;
- pomoć za obuku;
- de minimis.

Pored navedenog, Ministarstvo ekonomskog razvoja treba imati u vidu i odredbe Uredbe o biznis zonama („Sl. list Crne Gore“, br. 77/16 i 38/17). Saglasno odredbi člana 13 stav 3 navedene Uredbe o biznis zonama, poslovanje u biznis zoni osnivač, odnosno upravljač, može da odobri korisniku koji:

- 1) je registrovan u Centralnom registru privrednih subjekata;
- 2) nije u postupku stečaja ili likvidacije, osim reorganizacije u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečaj privrednih subjekata;

- 3) nije pravosnažnom sudskom odlukom osuđivan za krivično djelo izvršeno u obavljanju privredne djelatnosti;
- 4) je izmirio sve obaveze po osnovu poreza, carina i doprinosa;
- 5) nije u poteškoćama u skladu sa propisima o državnoj pomoći;
- 6) nije u obavezi povraćaja primljene državne pomoći.

Takođe, u skladu sa pravilima državne pomoći Evropske unije, nije dozvoljeno dodjeljivati pomoć kojom se u povoljniji položaj stavljaju privredna društva koja obavljaju svoju djelatnost u sektoru čelika, sektoru uglja, sektoru brodogradnje, sektoru sintetičkih vlakana, sektoru saobraćaja i povezanoj infrastrukturi, proizvodnji i distribuciji energije i energetskej infrastrukturi (član 1 tačka 3 Regulative Komisije EU br. 651/2014 o ocjenjivanju određenih kategorija pomoći spojivih sa unutaršnjim tržištem u primjeni člana 107. i 108. Ugovora). Navedenom regulativom se utvrđuje da s obzirom na posebna obilježja sektora čelika i sintetičkih vlakana, smatra se da u tim sektorima pozitivni efekti kohezije ne mogu prevagnuti pred negativnim efektima regionalnih pomoći, stoga se regionalne pomoći ne mogu dodijeliti u tim sektorima.

Agencija napominje da je *Program restrukturiranja Željezara Nikšić AD* Komisija za kontrolu državne pomoći (Rješenjem br. 01-5/1 od 03.02.2010. godine) ocijenila kao usaglašen sa Zakonom o kontroli državne pomoći (u Programu restrukturiranja Željezare je navedeno da će program trajati do 31.12.2012. godine, a izvori finansiranja su Državni budžet i učešće "Željezare "Nikšić). Dalje, u Rješenju br. 01-5/1 od 03.02.2010. godine, navedeno je da je namijena državne pomoći održavanje poslovanja i likvidnosti Željezare Nikšić AD nakon sprovođenja plana restrukturiranja u dijelu organizacije kadrova i finansijskog položaja preduzeća. Troškovi, po mišljenju Komisije za kontrolu državne pomoći su bili opravdani.

Prethodno navedeno je, takođe, potrebno imati u vidu, jer Agencija ukazuje da je moguće da, između prethodnog i novog pravnog lica, ne postoji ekonomski diskontinuitet, te da se pomoć dodijeljena prethodnom korisniku, može smatrati pomoći dodijeljenom i sadašnjem investitoru, odnosno korisniku.

Imajući u vidu izloženo, dato je mišljenje kao u dispozitivu.

ČLAN SAVJETA
Jovana Tošković

ČLAN SAVJETA
Novo Radović

Dostavljeno:

- Ministarstva ekonomskog razvoja, Rimski trg 46, Podgorica
- u spise predmeta,
- a/a